

Aan:
het College van Burgemeester en Wethouders van Meppel
Postbus 501
7940 AM MEPPEL

Assen, 7 februari 2020
Ons kenmerk 201900267-00866334
Behandeld door [REDACTED] (0592) 36 55 55
Onderwerp: AANGETEKEND - Dringend advies naleving Wet natuurbescherming

Geacht college,

Op 6 februari 2020 heeft gedeputeerde Jumelet gesproken met loco burgemeester Van der Haar. In dat overleg is aangekondigd dat wij u een brief zouden sturen in verband met een geconstateerde overtreding van de Wet natuurbescherming door de gemeente Meppel. Door middel van deze brief gaan wij hiertoe over.

Aanleiding

In het Wilhelminapark in Meppel vindt jaarlijks op 27 april een evenement plaats welke wordt afgesloten met vuurwerk. In verband daarmee hebben wij op 15 april 2019 een handhavingsverzoek ontvangen. Volgens de indiener worden door het afsteken van vuurwerk vogels opzettelijk verstoord en wordt daarmee een overtreding van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) begaan. Wij hebben dit handhavingsverzoek afgewezen maar hebben nadien wel geconstateerd dat de gemeente de zorgplicht van de Wnb vorig jaar heeft overtreden. Ook is het zeer aannemelijk dat door het afsteken van vuurwerk een broedsel van de ooievaar verloren is gegaan. Wij zullen hierna een en ander toelichten.

Wettelijke grondslag

De Wnb kent in artikel 1.11 de zogenaamde zorgplicht. Dit houdt in dat het niet is toegestaan handelingen te verrichten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor gebieden en in het wild levende planten en dieren. Degene die een bepaalde handeling wil verrichten moet zich daarom vooraf op de hoogte stellen van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvan door zijn handelen.

Op grond van artikel 3.1, lid 4 Wnb is het verboden om vogels opzettelijk te verstoren. Volgens vaste jurisprudentie is daarvan geen sprake als vogels slechts tijdelijk en voor korte duur het nest verlaten. Ook is er geen sprake van verstoring als deze niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding op de betreffende vogelsoort.

Afstemming met gemeente

Naar aanleiding van het handhavingsverzoek hebben onze medewerkers contact gehad met medewerkers uw gemeente. Daarbij is toegezegd dat er een ecooloog zou worden ingezet en dat de periode van afsteken van het vuurwerk zou worden ingekort van 30 naar 12 minuten. Hiermee wordt aansluiting gezocht bij het "Kennisdocument Vuurwerk en de Wet natuurbescherming" van 1 november 2018.

De toezegging van de gemeente om een ecooloog in te zetten is voor ons reden geweest om het handhavingsverzoek af te wijzen. Wij konden niet op voorhand veronderstellen dat door het afsteken van vuurwerk klaarblijkelijk een overtreding van de Wnb zou plaatsvinden.

Vastgestelde overtredingen

Ons is gebleken dat de gemeente haar toezegging niet is nagekomen. In plaats van de inzet van een ecooloog heeft de gemeente ervoor gekozen om een eigen BOA in te zetten. Met de keuze om bewust af te zien van een vereist ecologisch onderzoek heeft de gemeente de zorgplicht van artikel 1.11 van de Wnb overtreden. De BOA is ten tijde van het afsteken van het vuurwerk aanwezig geweest en heeft daarvan een proces-verbaal van bevindingen opgemaakt. Uit het proces-verbaal is op te maken dat de ooievaar van het nest vloog op het moment dat het vuurwerk heviger werd. Na het vuurwerk heeft de BOA nog een ronde gedaan langs de afsteeklocatie waarbij hem geen bijzonderheden zijn opgevallen. De ooievaar bleek ten tijde van zijn controleronde nog steeds afwezig. Onze toezichthouder heeft nog navraag gedaan over de tijdsduur van het wegblijven van de ooievaar maar de BOA wist zich dat niet te herinneren.

Naar aanleiding van bovenstaande heeft onze toezichthouder navraag gedaan bij het ooievaarsstation "De Lokkerij" te Schipborg, omdat zij als experts op het gebied van de ooievaar kunnen worden beschouwd. Onze toezichthouder is meegedeeld dat een legsel dat langer dan 15 minuten wordt verlaten als verloren kan worden beschouwd. Dat geldt ook voor eventueel aanwezige jongen, een en ander wel afhankelijk van de leeftijd van de jonge vogels.

Conclusie

1. De gemeente heeft de zorgplicht van de Wnb (artikel 1.11) overtreden, omdat zij heeft afgezien van de inzet van een ecologisch deskundige.
2. De gemeente heeft mogelijk artikel 3.1, lid 4 van de Wnb overtreden, omdat het waarschijnlijk is dat door het afsteken van vuurwerk het legsel van de ooievaar verloren is gegaan.

Voor het onder punt 2 gestelde geldt dat dit een conclusie achteraf is en de gemeente dit niet is aan te rekenen. Met de op dat moment beschikbare kennis kon er niet op voorhand vanuit worden gegaan dat overtreding van artikel 3.1 Wnb zou plaatsvinden. Nu echter een ooievaarsdeskundige heeft aangegeven hoelang de eieren en/of jongen van broedzorg verstoken mogen zijn is duidelijk dat bij een volgend vuurwerkevenement de kans op een overtreding van artikel 3.1 Wnb zeer groot is. Gezien de 'uitspraak' van de ooievaarsdeskundige zou er dan tevens sprake zijn van opzet omdat met het afsteken van vuurwerk de kans op het overtreden van artikel 3.1 Wnb bewust wordt aanvaard.

Dringend verzoek

Voor bovengenoemd vuurwerkevenement kan geen ontheffing op grond van de Wnb worden verleend, omdat er geen wettelijk belang is. U kunt de overtreding van artikel 1.11 voorkomen door ecologisch onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van en mogelijke effecten op beschermde soorten in het invloedsgebied van het voornemen. Uit deze toetsing zal moeten blijken of het voornemen op deze locatie op de beoogde datum doorgang kan vinden en onder welke voorwaarden (bijvoorbeeld ecologische begeleiding). U kunt overtreding van artikel 3.1 voorkomen door, als er op 27 april sprake is van een broedende ooievaar op dezelfde locatie, het vuurwerkevenement niet te laten plaatsvinden dan wel met onderbouwing van een ecologisch advies te verplaatsen naar een andere locatie.

Reageren en informatie

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u vragen hebben of wilt u reageren op onze brief dan kunt u hiervoor contact opnemen met [REDACTED] via telefoonnummer (0592) 36 [REDACTED] of [REDACTED]@drenthe.nl.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

[REDACTED]

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving